

Vellinge kommuns åtgärdsplan för naturvård

Antaget av kommunfullmäktige
2016-03-30, § 22

Innehåll

Innehåll	2
Syfte	3
Vad är åtgärdsplanen?	3
Revidering och uppföljning	3
Projektorganisation	3
Bakgrund	4
Avgränsning	4
Ekonomi	4
Åtgärder	6
Definitioner och förkortningar:	6
1. Policy för gröna tak i samband med ny- och ombyggnad av kommunala fastigheter	8
2. Faunadepåer i kommunala parker och grönområden	9
3. Skötselplan för Falsterbo strandbad samt aktualiserade skötselplaner för övriga strandområden med avseende på sandmarksarter och oönskat slitage	10
4. Policy för ekologiska kompensationsåtgärder i samband med exploatering	11
5. Kommunal grönstrukturplan	12
6. Uppdaterade skötselplaner för Falsterbo och Skanörs stadsparker	13
7. Ekologiska skötselplaner för kommunens dagvattendammar	14
8. Informationsmaterial till samfälligheter med naturvårdsinriktade sköseltips	15
9. Policy för åtgärder för groddjur i samband med nyetablering av vägar i områden där sådana djur förekommer	16
10. Skötselplan för salamanderdammen vid Hagarondellen	17
11. Kartlägg och utse evighetsträd	18
12. Utse kommunala ansvarsarter	19
Sammanfattning	20
Referenser:	21

Syfte

Syftet med denna åtgärdsplan är att definiera och presentera åtgärder som var och en bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålet ett rikt växt- och djurliv. Åtgärderna ska i största möjliga mån vara väl synliga och göra konkret skillnad för kommunens ekosystem och biologiska mångfald.

Vad är åtgärdsplanen?

Åtgärdsplanen är ett dokument som innehåller konkreta åtgärder som bör prioriteras i kommunens strategiska naturvårdsarbete. Dessa åtgärder syftar till att vara en vägledning i hur resurser kan användas på bästa sätt med hänsyn till hotbilder och åtgärdsbehov och vara ett underlag till planering av kommunens mark- och vattenanvändning. Planen redovisar vem som har ansvar för att åtgärderna genomförs, under vilken tidsperiod de ska genomföras, vilka kostnader de medför och hur åtgärderna ska följas upp. I slutet av dokumentet finns en sammanfattning av alla åtgärder.

Revidering och uppföljning

Åtgärdsplanen ska ses över och revideras vartannat år. I samband med denna uppdatering ska genomförda åtgärder sammanfattas och redovisas om inget annat anges. Respektive nämnd ansvarar för sammanfattning och redovisning av resultat. Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för revidering av åtgärdsplanen. I samband med denna sammanställs samtliga resultat och rapporteras till Kommunstyrelsen.

Projektorganisation

Åtgärdsplanen är en del av projektet Naturvårdsprogram Vellinge kommun. Projektet är finansierat med hjälp av LONA-medel. En mer ingående beskrivning av projektorganisationen finns i naturvårdsprogrammet.

I arbetet med att sammanställa åtgärdsplanen har främst tjänstemän från miljöenheten, enheten för plan och exploatering samt tekniska enheten deltagit. I arbetet med att ta fram underlag för åtgärdsplanen har, utöver ovan nämnda enheter, också projektets medfinansierare Falsterbonäsets Naturvårdsförening, Skånes Ornitologiska Förening och Måkläppsföreningen bidragit.

Bakgrund

Utöver Vellinge kommuns naturvårdsprogram ligger en rad andra dokument till grund för åtgärderna.

Det nationella miljökvalitetsmålet ett rikt växt- och djurliv löper som en röd tråd genom de dokument som ligger till grund för åtgärdsplanen. Miljömålet har implementerats ner till lokal nivå genom länsstyrelsens dokument *Skånska åtgärder för miljömålen* och vidare till *Lokala miljömål Vellinge kommun*. Rapporten *Här finns höga naturvärden i Skåne* illustrerar fördelning och förekomst av rödlistade arter och *Naturvårdsstrategi för Skåne län* pekar ut riktning och viktiga strategier för att öka den biologiska mångfalden i länet.

Avgränsning

Det finns ett otal olika ställningstaganden att ta hänsyn till när en åtgärdsplan som denna ska tas fram. Därför har ett antal avgränsningar gjorts tidigt i arbetet, precis som i naturvårdsprogrammet. Eftersom ett dokument som detta inte tidigare funnits i kommunen kommer de frågor där kommunen har rådighet att prioriteras.

En avgränsning har gjorts gentemot andra planer och program. Till exempel redovisas inte åtgärder från åtgärdsplanen för de lokala miljömålen i detta dokument.

Ekonomi

Majoriteten av de åtgärder som redovisas i planen medför ingen extra kostnad utöver timkostnaden för de tjänstemän som kommer att utföra åtgärderna. Dock behövs det sättas av tid för åtgärderna i respektive avdelnings verksamhetsplanering.

För att praktiskt kunna genomföra flertalet av åtgärderna finns det behov av att en miljöstrateg med ekologisk kompetens anställs. Om en sådan resurs inte anställs

tillkommer kostnader för konsultarvoden då motsvarande kompetens inte finns att tillgå inom förvaltningen.

Alla åtgärder som redovisas i planen har prissatts och ett förslag till finansiering har angetts. För att utöka summan av tillgängliga medel och ”växla upp” de kommunala anslagen finns en rad olika statliga stöd att söka, till exempel LONA, LOVA och LIFE-medel.

LONA står för ”den lokala naturvårdssatsningen” och är ett statligt projektstöd vars syfte är att stimulera kommuners och ideella organisationers långsiktiga naturvårdssamarbete. LONA-medel beviljas främst till projekt som på olika vis bidrar till att uppfylla ett eller flera av de miljökvalitetsmål som har relevans för naturvård och/eller friluftsliv. LONA kan endast sökas av kommuner eller kommuner och ideella föreningar i samarbete. LONA-stödet matchas mot kommunens och/eller de ideella föreningarnas bidrag och kan maximalt finansiera femtio procent av det aktuella projektets totala kostnad. LONA-medel kan inte kombineras med andra EU-stöd.

LOVA är ett statligt stöd vars syfte är att finansiera lokala åtgärder som förbättrar havsmiljön, i första hand genom att minska belastningen av näringsämnen till havet. Stödet kan också sökas för åtgärder för hantering av fritidsbåtsbottnar för att minska spridning av miljöfarliga ämnen, till exempel för att finansiera bygge av båtbottevävningar. Liksom för LONA-medel kan bidrag endast ges för maximalt femtio procent av projektets/åtgärdens kostnad. Medel kan endast sökas av kommuner eller ideella sammanslutningar. LOVA-medel kan ofta kombineras med andra stöd som till exempel EU-stöd.

LIFE är ett projektstöd från EU som delas ut till miljö- och klimatrelaterade projekt. Bland annat prioriteras åtgärder för natur och biologisk mångfald. Liksom för de tidigare nämnda statliga stöden finns krav på medfinansiering. Projektstödet riktar sig till projekt med en budget i storleksordningen 10-20 miljoner kronor och en projekttid på 2-5 år. Det kan vara svårt för kommunen att ensam driva projekt av den storleken. Ett bra alternativ är att samarbeta med länsstyrelsen som regelbundet arbetar med olika LIFE-projekt. Senast i raden är SandLIFE som fokuserar på restaurering av sandmarker i Skåne. Inom ramen för projektet har insatser för att bekämpa vresros genomförts på Flommen i Falsterbo.

Utöver ovan nämnda stöd finns medel i fonder och stiftelser som privata aktörer, ideella föreningar och markägare kan söka. Dessutom finns det miljöstöd till jordbrukare. Landsbygdsprogrammet som löper från 2014 till och med 2020 innehåller olika stöd och ersättningar för att utveckla landsbygden. Bland dem finns till exempel stöd för ekologisk produktion, restaurering och skötsel av betesmarker och slätterängar samt restaurering och/eller anläggning av våtmarker.

Åtgärder

Här beskrivs varje åtgärd i detalj. En kort bakgrund åtföljs av en detaljerad redogörelse av ansvar, utförande och ekonomi. Nedan finns en beskrivning av de begrepp som används.

Definitioner och förkortningar:

KS: Kommunstyrelsen

MBN: Miljö- och byggnadsnämnden

NGM: Nämnden för gemensam medborgarservice

Aktör: Den eller de aktörer, som var och en eller gemensamt, kan utföra delar av eller hela åtgärden.

Ansvarig nämnd: Den nämnd som har huvudansvar för att åtgärden genomförs, redovisas och följs upp.

Verkställande enhet: Den eller de enheter som ska utföra åtgärden.

Prioritet: Prioritering av i vilken ordning åtgärderna bör genomföras i en skala 1-3. Prioriteten hänger samman med tid för genomförande.

Miljömål: Vilket eller vilka miljömål som åtgärden bidrar till att uppfylla.

Rådighet: Vem som äger frågan och vem som får fatta beslut i sak.

Vem utför åtgärden: Den avdelning, den aktör eller de personer som ska utföra åtgärden.

Tid: Årtal då åtgärden ska starta. Beroende på åtgärdens art kan den ta olika lång tid att genomföra. Tid för genomförandet hänger samman med prioritet.

- Prio 1: 2016-2017
- Prio 2: 2017-2019
- Prio 3: 2019-2020

Indikatorer på måluppfyllnad: Under denna punkt kan åtgärden specificeras och kvantifieras. Här kan till exempel anges hur många dammar som ska grävas i ett område eller anges hur många hektar skog som ska röjas.

Kostnad: Den faktiska kostnaden för genomförandet. Kan anges i sek eller arbetstimmar. En arbetstimme motsvarar 550 kr.

Finansiering: Hur ska åtgärden finansieras? Här ges i vissa fall förslag på ekonomiska stöd att söka.

Uppföljning: Beroende på åtgärdens art kan formen för uppföljning se olika ut.
Ansvarig för att sammanställa resultatet är alltid ansvarig nämnd.

1. Policy för gröna tak i samband med ny- och ombyggnad av kommunala fastigheter

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 1

Gröna tak är ett effektivt och mycket användbart verktyg vid arbetet med lokalt omhändertagande av dagvatten. Ett grönt tak absorberar i genomsnitt 60 % av nederbörden vid ett normalt regn. Beroende på sammansättning av växter kan ett grönt tak blomma under stora delar av den varma årstiden, vilket gynnar pollinatörer (t ex humlor och bin), fjärilar och fåglar och ökar den biologiska mångfalden i tätorten.

En policy för gröna tak kan dels beskriva vilka typer av tak som är lämpliga beroende på byggnadens och omgivningens beskaffenhet och dels innehålla riktlinjer för hur stora ytor gröna tak som måste anläggas vid nyproduktion av bostäder och lokaler.

Efter att policyn antagits och implementerats är det önskvärt att den sprids till privata aktörer och på sikt tillämpas vid privata exploateringar vid uppförande av flerbostadshus.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv
Rådighet:	KS, Vellingebostäder, Vexab
Ansvarig nämnd:	KS i samarbete med MBN
Verkställande enhet:	Miljöenheten i samarbete med tillväxtavdelningen
Tid:	2016-2017
Indikatorer på måluppfyllnad:	En policy för gröna tak ska ha tagits fram där det bland annat anges hur stora ytor gröna tak som ska anläggas i samband med ny- och ombyggnad av kommunala fastigheter
Kostnad:	Arbetsstimmar. Kostnaderna för omhändertagande av dagvatten minskar då vattenvolymer minskar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen. Policyn bör utvärderas och sedan utökas till att också gälla vid nyproduktion av allmännyttiga bostäder

2. Faunadepåer i kommunala parker och grönområden

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 1

En faunadepå består av stockar och grenar av olika trädslag som får ligga och brytas ner i lugn och ro eller som sparas som högstubbar. Flera av dagens rödlistade insekter är beroende av denna typ av död ved. En rik insektsfauna gynnar fågellivet, och permanenta rishögar blir bra vinterbostäder för igelkottar.

Faunadepåerna kan placeras undangömt i miljöer där de riskerar att upplevas som skräpiga, men grova stockar kan vara ett vackert inslag i parker och ett roligt lekredskap för barn. Högstubbar kan utformas så att de blir estetiskt tilltalande och smälter in i parkmiljön. Faunadepåerna kompletteras med fördel med informationsskyltar.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	NGM
Verkställande enhet:	Tekniska enheten
Tid:	Är påbörjat, arbetet fortsätter under programperioden
Indikatorer på måluppfyllnad:	Minst fem nya faunadepåer av olika karaktär har skapats
Kostnad:	Åtgärden beräknas initialt inte medföra någon extra kostnad. Kostnader kan tillkomma för eventuella skyltar, extraarbete för entreprenörer för flytt av material och arbetstimmar för tjänstemän
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

3. Skötselplan för Falsterbo strandbad samt aktualiserade skötselplaner för övriga strandområden med avseende på sandmarksarter och oönskat slitage.

Aktör: Kommunen, länsstyrelsen   **Prioritet:** 1

Delar av de sandiga markerna på Falsterbo strandbad har vuxit igen, vilket missgynnar växter och djur som är knutna till sandiga marker. Denna typ av områden är ovanliga i Skåne och flera av de arter som återfinns här är hotade. Som ett första steg har området framför Naturum öppnas upp under början av 2015. Tallskogen har glesats ut och unga träd har tagits bort. Grova och äldre tallar samt liggande bergtallar har sparats.

Besöksstrycket på kommunens stränder är högt. Vissa typer av sandmarker mår bra av ett högt slitage och mycket tramp. Detta gör att sand blottas, vilket gynnar de sandmarksarter som är känsliga för konkurrens från andra arter. Andra strandpartier, som klitter med sandrör och strandråg, är mer känsliga och kan ta skada av alltför mycket tramp, vilket leder till sandvandring och stora sår i naturen.

Genom att ta fram en skötselplan för Falsterbo strandbad och samtidigt aktualisera skötselplanerna för övriga kuststräckor kan vi öka kvaliteten på våra stränder. Både ur ett ekologiskt perspektiv och ur ett besöksperspektiv. Eftersom stora delar av kommunens sandiga kustpartier återfinns inom naturreservat är det viktigt att utföra denna åtgärd i ett nära samarbete med länsstyrelsen.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv
Rådighet:	Kommunen, länsstyrelsen
Ansvarig nämnd:	NGM i samarbete med MBN
Verkställande enhet:	Tekniska enheten i samarbete med miljöenheten och länsstyrelsen
Tid:	2016-2017
Indikatorer på måluppfyllnad:	En skötselplan för strandbadsområdet ska ha sammanställts. Kommunens mest besökta strandsträckor ska ha utvärderats. Om ett behov av åtgärder har identifierats ska förslag på sådana presenteras och införas i befintliga skötselplaner
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsprogrammet. Finns det behov av skötselåtgärder utöver de som utförs i dagsläget ska dessa inkluderas i kommande åtgärdsprogram

4. Policy för ekologiska kompensationsåtgärder i samband med exploatering

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 2

Ekologisk kompensation innebär att kompensera för skador på naturvärden som uppkommer i samband med exploatering, till exempel genom att nyskapa eller restaurera naturområden inom eller utanför planområdet. Bevarande av arter i dess naturliga livsmiljöer ska vara utgångspunkten i arbetet med att bevara biologisk mångfald, vilket framgår av konventionen om biologisk mångfald som Sverige undertecknat. Kompensationsåtgärder ska vara ett verktyg som används då oundvikliga negativa effekter uppstår av en exploatering trots att skydds- och anpassningsåtgärder vidtagits. En sådan negativ effekt kan till exempel vara en förlust av ett småvatten, grova träd med hög ålder eller en värdefull betesmark.

Kompensationsåtgärder är ett effektivt verktyg för att bibehålla eller stärka ett områdes ekosystemtjänster. Genom rätt planering kan markområden utformas så att de utöver bostäder eller verksamheter också hanterar dagvatten lokalt, ökar områdets motståndskraft mot klimatförändringar samt ger livsrum till djur och växter.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv, ett rikt odlingslandskap, god bebyggd miljö
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	KS
Verkställande enhet:	Tillväxtenheten i samarbete med miljöenheten
Tid:	2017-2019
Indikatorer på måluppfyllnad:	Riktlinjer för arbetet med ekologisk kompensation ska ha tagits fram
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

5. Kommunal grönstrukturplan

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 2

En grönstrukturplan är ett dokument som identifierar och beskriver kommunens gröna områden och gröna infrastruktur, både naturområden och människoskapade grönområden. Planen ska inkludera en strategi för hur kommunen ska arbeta med gröna stråk utifrån både ett ekologiskt, rekreativt och estetiskt synsätt. Ett gemensamt dokument med ett mångfacetterat fokus samordnar intressen och möjliggör för synergieffekter, vilket i sin tur kan hjälpa till att göra åtgärder så kostnadseffektiva som möjligt.

Ett sammanhängande nät av natur och grönområden fungerar som spridningsvägar och ledlinjer för flera arter, både växter och djur. Till exempel påverkas groddjur negativt av vägar och hårdgjorda ytor som fungerar som barriärer i landskapet. Genom att planera gröna områden så att de länkar samman befintliga naturområden och skyddade områden med värdefull natur kan djur och växter sprida sig samtidigt som vardagslandskapet upplevs som grönare och mer estetiskt tilltalande av allmänheten.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv, ett rikt odlingslandskap
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	KS i samarbete med MBN
Verkställande enhet:	Tillväxtavdelningen i samarbete med miljöenheten
Tid:	2017-2019
Indikatorer på måluppfyllnad:	En grönplan eller mosvarande dokument har antagits
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

6. Uppdaterade skötselplaner för Falsterbo och Skanörs stadsparker

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 2

Skötseln av Falsterbo stadspark utgår från ett dokument med skötselprinciper som inte uppdaterats sedan 1987. Skötselprinciperna är mycket kortfattade och parkens artsammansättning och struktur har förändrats sedan dess, vilket gör att det finns ett behov av att ta fram en mer detaljerad och aktuell skötselplan för området. Årligen sker en dialog med Falsterbonäsets Naturvårdsförening om parkens skötsel, och en mer detaljerad och dokumenterad skötselplan kommer att bli ett bra stöd för båda parter.

Skanörs stadspark saknar liksom Falsterbo stadspark en mer detaljerad skötselplan som lyfter fram både ekologiska och estetsiska värden tillsammans med upplevelsevärden. Målet är att parkerna ska vara attraktiva platser för både människor, djur och växter.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	NGM i samarbete med MBN
Verkställande enhet:	Tekniska enheten i samarbete med miljöenheten
Tid:	2017-2019
Indikatorer på måluppfyllnad:	Nya skötselplaner för parkerna ska ha upprättats
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

7. Ekologiska skötselplaner för kommunens dagvattendammar

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 2

Dagvattendammar behöver skötas för att dess funktion inte ska försämrans. Om en dagvattendamm dessutom sköts med hänsyn till biologiska värden kan mångfalden i tätorterna ökas med små medel. Utöver att dammarna tar hand om dagvatten på ett hållbart sätt och är ett vackert inslag i den offentliga miljön har de också ett stort pedagogiskt värde och kan fungera som utflyktsmål för barn och vuxna.

De dagvattendammar som anlagts i kommunen har redan koloniserats av olika vattenväxter, grodor, paddor och salamandrar. Genom att dammarnas skötsel anpassas efter de djur och växter som förekommer där ökar inte bara den biologiska mångfalden. De enskilda arternas bevarandestatus och långsiktiga fortlevnad säkras på köpet.

Denna åtgärd hänger samman med åtgärd nummer elva som berör salamanderdammen vid Hagarondellen.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv, god bebyggd miljö, ett rikt odlingslandskap
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	NGM
Verkställande enhet:	Tekniska enheten i samarbete med miljöenheten
Tid:	2017-2019
Indikatorer på måluppfyllnad:	Skötselplaner tas fram för kommunens dagvattendammar
Kostnad:	Arbetstimmar, eventuella kostnader för inventeringar kan tillkomma
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

8. Informationsmaterial med naturvårdsinriktade skötsel tips till samfälligheter

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 2

Stora delar av kommunens naturmark återfinns på mark som ägs av samfälligheter och vägföreningar. Denna mark fungerar som livsrum och spridningskorridorer för en rad olika djur och växter. Genom en naturvårdsinriktad skötsel kan samfällid mark skötas så att den biologiska mångfalden bevaras samtidigt som marken behåller sina estetiska och rekreativa värden.

Allmänningar och naturmark tillhandahåller en rad olika ekosystemtjänster. En del av det informationsmaterial som tas fram ska fokusera på dessa. Död ved kan till exempel fungera som en kolsänka som lagrar koldioxid. Död ved och högstubbar ger livsrum till en rad olika vedlevande insekter och lavar. De är också lämpliga boträd för hackspettar och ekorrar. Längs med samfälliga vägar ute i åkerlandskapet kan pilealléer planteras. Pilen ger föda åt bin och humlor, som sedan gör nytta som pollinerare på åkrarna.

Informationsutbytet bör ske genom deltagande på samfällighetsmöten samt via tryckt och digitalt informationsmaterial.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	MBN
Verkställande enhet:	miljöenheten
Tid:	2017-2019
Indikatorer på måluppfyllnad:	Färdigt informationsmaterial och genomförda möten
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

9. Policy för åtgärder för groddjur i samband med nyetablering av vägar i områden där sådana djur förekommer

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 2

Groddjur rör sig mellan land- och vattenområden under olika tider på året. I många fall skiljs de olika områdena åt av trafikerade vägar som fungerar som barriärer. Flertalet av de groddjur som förekommer i kommunen har en ogynnsam bevarandestatus och varje groda, padda eller salamander som dör i trafiken bidrar till att arternas långsiktiga överlevnad äventyras. Åtgärder i form av varningsskyltar och kanthinder som hindrar groddjur från att ta sig upp på vägbanan minskar trafikdödligheten. Undergångar och andra vandringsvägar underlättar för arterna att röra sig mellan sina olika vilo-, födosöks- och fortplantningsområden.

Krav på åtgärder bör på sikt lyftas in i exploateringsavtalen.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	MBN i samarbete med NGM
Verkställande enhet:	Miljöenheten i samarbete med tekniska enheten
Tid:	2017-2019
Indikatorer på måluppfyllnad:	En rapport/sammanfattning som presenterar behovet av åtgärder samt ger förslag på lämpliga åtgärder
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsprogrammet. Om ett behov av att vidta åtgärder redovisas ska dessa inkluderas i en framtida version av åtgärdsplanen

10. Skötselplan för salamanderdammen vid Hagarondellen

Aktör: Kommunen   **Prioritet:** 2

Inför genomförandet av bostadsområdet Skanörs vångar anlades en salamanderdamm i skogen intill Hagarondellen som kompensation för de habitat som försvinner då Skanörs vångar är fullt utbyggt. En inventering utförd 2013 visade att både större och mindre vattensalamander har koloniserat dammen. För att de båda arterna ska trivas även i framtiden krävs det att dammen sköts på rätt sätt. Eftersom miljön i dammens direkta närområde spelar stor roll för salamandrarna bör detta också inkluderas i skötselplanen.

Denna åtgärd hänger samman med nummer åtta som handlar om att ta fram ekologiska skötselplaner för kommunens dagvattendammar. Erfarenheter från arbetet med de båda åtgärderna kan komplettera varandra.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv, myllrande våtmarker
Rådighet:	Kommunen
Ansvarig nämnd:	NGM
Verkställande enhet:	Tekniska enheten i samarbete med miljöenheten
Tid:	2017-2019
Indikatorer på måluppfyllnad:	En skötselplan för salamanderdammen har tagits fram
Kostnad:	Arbetstimmar, kostnader för inventering och expertutlåtanden kan tillkomma
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

11. Kartlägg och utse evighetsträd

Aktör: Intresseföreningar

Prioritet: 3

Ett evighetsträd är ett träd som lämnas att leva orört under hela dess levnadstid. När trädet dör bevaras den döda veden på platsen på lämpligt vis, som högstubbe eller liggande låga (stock). Träd som tillåts leva länge och bli grova är nödvändigt för vedlevande insekter samt för fåglar och fladdermöss. Många arter av vedlevande insekter kan inte leva på unga träd utan är beroende av gamla träd och död ved.

Falsterbonäsets Naturvårdsförening har i samarbete med Vellinge kommun pekat ut tio stycken evighetsträd i Skanör-Falsterbo. De nya träden utses med fördel i andra kommundelar. Dock finns fortfarande lämpliga kandidater för evighetsträd i Skanör och Falsterbo.

De utpekade träden bör sedan införas i kommunala planeringsverktyg.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv, ett rikt odlingslandskap
Rådighet:	Markägare, däribland kommunen
Ansvarig nämnd:	MBN
Verkställande enhet:	miljöorganisationer i samarbete med tekniska enheten, miljöenheten och markägare
Tid:	2019-2020
Indikatorer på måluppfyllnad:	Minst tio nya evighetsträd har pekats ut
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

12. Kommunalansvararter

Aktör: Kommun   **Prioritet:** 3

En art som har sitt största eller enda utbredningsområde i Vellinge kommun och bedöms ha en ogynnsam bevarandestatus på nationell och/eller internationell nivå är en lämplig kandidat för att pekas ut som ansvarart.

Syftet med att utse kommunala ansvararter är att bevara några av våra mest hotade arter i kommunen och säkerställa att de uppnår en tillfredsställande bevarandestatus. Även om fokus ligger på ett fåtal arter gynnas flera andra arter indirekt av till exempel olika skötselåtgärder.

Miljömål:	Ett rikt växt- och djurliv
Rådighet:	Kommunen, markägare, länsstyrelsen
Ansvarig nämnd:	MBN
Verkställande enhet:	Miljöenheten
Tid:	2019-2020
Indikatorer på måluppfyllnad:	Fem stycken kommunala ansvararter har utsetts
Kostnad:	Arbetstimmar
Finansiering:	Inom befintlig budget
Uppföljning:	I samband med revidering av åtgärdsplanen

Sammanfattning

Nr	Åtgärd	Prio	Tid	Ansvarig nämnd	Kostnad
1	Policy för gröna tak i samband med ny- och ombyggnad av kommunala fastigheter	1	2016-2017	KS	Arbetstimmar
2	Faunadepåer i kommunala parker och grönområden	1	2016-2017	NGM	Arbetstimmar
3	Skötselplan för Falsterbo strandbad samt aktualiserade skötselplaner för övriga strandområden med avseende på sandmarksarter och oönskat slitage	1	2016-2017	NGM	Arbetstimmar
4	Policy för ekologiska kompensationsåtgärder i samband med exploatering	2	2017-2019	KS	Arbetstimmar
5	Kommunal grönstrukturplan	2	2017-2019	KS	Arbetstimmar
6	Uppdaterade skötselplaner för Falsterbo och Skanörs stadsparker	2	2017-2019	NGM	Arbetstimmar
7	Ekologiska skötselplaner för kommunens dagvattendammar	2	2017-2019	NGM	Arbetstimmar, eventuella kostnader för inventeringar kan tillkomma
8	Informationsmaterial med naturvårdsinriktade sköseltips till samfälligheter	2	2017-2019	MBN	Arbetstimmar
9	Policy för åtgärder för groddjur och salamandrar i samband med nyetablering av vägar i områden där sådana djur förekommer	2	2017-2019	MBN	Arbetstimmar
10	Skötselplan för salamanderdammen vid Hagarondellen i Skanör	2	2017-2019	NGM	Arbetstimmar. Kostnader för inventering och expertutlåtanden kan tillkomma.
11	Kartlägg och utse evighetsträd	3	2019-2020	MBN	Arbetstimmar
12	Kommunala ansvarsarter	3	2019-2020	MBN	Arbetstimmar

Referenser:

Gilbertsson, J. et al. 2011. *Rapport Åtgärdsprogram Gessiebäcken*. Vellinge kommun, Vellinge.

Helldin, J-O. 2014. *Pollinatörer i infrastrukturen*. Biodiverse 19 (1): 24

Jordbruksverket. 2015. *Jordbrukarstöd* www.jordbruksverket.se

Länsstyrelsen Skåne. 2012. *Skånska åtgärder för miljömålen – regionalt åtgärdsprogram för miljö kvalitetsmålen 2012-2016*. Länsstyrelsen Skåne, Malmö

Länsstyrelsen Skåne. 2014. *Här finns höra naturvärden i Skåne – Artpools- och traktanalys med hjälp av rödlistade arter*. Länsstyrelsen Skåne, Malmö

Länsstyrelsen Skåne. 2014. *Vägen till ett biologiskt rikare Skåne – naturvårdsstrategi för Skåne län*. Länsstyrelsen Skåne, Malmö

Persson, A. 2014. *Lokala miljömål 2014*. Vellinge kommun

Pröjts, J. 2013. *Hagarondellen – inventering av groddjur 2013*. Ekologgruppen, Landskrona

Vellinge kommun. 2013. *Vellinge Översiktsplan 2010 – med utblick mot 2050*.

Vellinge

Vellinge kommun. 2015. *Naturvårdsprogram Vellinge kommun*. Vellinge